

Prof. dr. Adriana Stoichițoiu Ichim: *Dinamica lexicului limbii actuale*

Departamentul de Lingvistică

Cursul își propune semnalarea unor tendințe și inovații lexicale atestate în mass-media după 1990, din perspectiva relației normă – creativitate lexicală. Perspectiva analizei asociază demersul funcțional cu cel descriptiv, urmărind să demonstreze impactul factorilor socio-culturali și politici asupra lexicului limbii literare standard. Vor fi abordate următoarele teme: procedee *la modă* în formarea cuvintelor (compunerea „savantă”, siglarea, trunchierea, tipuri actuale de conversiune); rolul influenței englezei în modernizarea și internaționalizarea lexicului românesc; „romgleza” și globalizarea lingvistică; evoluții semantice; dinamica sensurilor în domeniul politic; dinamica argoului și impactul său asupra lexicului actual.

Evaluare: referat și fișe lexicale comentate (80% din nota finală) + frecvență (20%).

Conf. dr. Ariadna Ștefănescu: *Analiza conversației (AC)*

Departamentul de Lingvistică

AC trece dincolo de investigarea stilistică a oralității, ca să analizeze universul de comunicare reală. Vorbitorii se află față în față, interacționează prin limbaj în multiple feluri (se înțeleg sau nu, se complimentează sau se jignesc, se înșală unul pe celălalt sau dimpotrivă ș.a.), de asemenea, prin limbaj ei modifică lumea în infinite feluri, reușesc să-și satisfacă intențiile sau eșuează, descoperă mai multe despre sine și despre ceilalți. AC, disciplină psiholingvistică, dezvoltată în a doua jumătate a secolului al 20-lea în universitățile nord-americane și europene, are un domeniu înrudit cu al pragmaticii și al discursului. Cursul prezintă conceptele de bază ale domeniului, cât și analizează anumite fenomene care apar cu predilecție în registrul vorbit al limbii, cum ar fi: reparațiile conversaționale, acordul amplificat, negocierea sensurilor, povestirea în format conversațional, conflictul și violența verbală și, nu în ultimul rând, o serie de rutine conversaționale care ne definesc ca persoană culturală, cum ar fi curtenirea și complimentarea. Dincolo de detaliile specifice, în care intră și o prezentare a gramaticii conversației, din studiul AC se poate vedea concret cum, respectând „contractul conversațional” (dacă ar fi să îl parafrazăm pe J.-J. Rousseau), ne constituim, cunoaștem și uneori chiar supraviețuim prin intermediul faptului că suntem ființe înzestrate cu o limbă naturală.

Evaluarea se face astfel: (a) transcrierea a câteva minute din înregistrarea făcută; (b) analiză și comentarii la secvența transcrisă; (c) discuție cu profesorul pe baza materiei prezentate și a bibliografiei.

Curs opțional II
2.3

2015-2016/ Anul al II-lea, sem. II

Lect. dr. Andrea Ghiță: *Teorii pragmatice ale ironiei*

Departamentul de Lingvistică

Cursul își propune să parcurgă și să examineze critic principalele teorii ale ironiei abordate din perspectiva pragmaticii. Toate teoriile pragmatice consacrate academic – Grice, Austin, Searle, Brown și Levinson, Sperber și Wilson – discută ironia ca temă obligatorie de validare a unui proiect teoretic, în acest sens îndepărtându-se sau atacând programatic definiția din tratatele de retorică, tributară tradiției literalității logocentrice. Teoriile prezentate la curs urmăresc, dincolo de fragmentarism, o coerență la nivelul polemicii în domeniul pur al teoriei: de la acomodarea pragmatică standard a ironiei (Grice) până la ipotezele cognitiviste (Gibbs și Colston), cursul acoperă teorii mai puțin cunoscute, precum ironia ca act comunicativ regizat (Clark și Gerrig), ironia ca disimulare aluzivă (Kumon-Nakamura, Glucksberg și Brown), ironia și dubla perspectivitate / ironia ca hiatus evaluativ (Kotthoff), ironia și proeminența cognitivă gradată (Giora), ironia ca uz interpretiv de gradul II (Sperber și Wilson). Cursul are în vedere și aplicații – analiza a diferite texte ce expun ironia verbală (conversații înregistrate, texte de presă, reclame, dialoguri literare, declarații de presă, corespondență email, texte de tip forum, chat, blog, dar și texte vizuale sau muzicale ce au fost analizate experimental ca aplicații ale unor teorii pragmatice).

Evaluarea:

25% - examen oral informal bazat pe:

- discuția unei teorii pragmatice a ironiei la alegere (din materia predată - suportul de curs și prelegerile ținute în timpul semestrului)
- discuție pe marginea studiilor lui Sperber și Wilson 1981 / 1986 (de citit obligatoriu în original în engleză Sperber și Wilson 1981 – Irony and the Use-Mention Distinction - variantele deopotrivă în engleză și franceză sînt reproduse în suportul de curs)

25% - un corpus unitar de 10 texte ironice care să expună o problemă bine circumscrisă legată de pragmatica ironiei (verbale, vizuale)

50% - o prezentare orală a unui studiu românesc de pragmatică a ironiei verbale (un studiu selectat din pachetul – material auxiliar – ce va fi înmînat participanților la curs)

Prof. dr. Camelia Stan: *Particularități fonologice ale limbii române*

Departamentul de Lingvistică

Obiective: Cursul îi introduce pe studenți în tehnicile analizei fonologice și în teoriile fundamentale pe care acestea se bazează.

Tematică: Vor fi abordate principalele probleme ale domeniului, între care: (a) producerea și clasificarea (articulatorie/ acustică a) sunetelor limbii române contemporane, alfabetul fonetic internațional; (b) trăsăturile prozodice/ suprasegmentale (accentul, intonația etc.); (c) sunetele în sistemul limbii, reprezentările fonologice lineare și nonlineare, procesele fonologice, interpretări fonologice; (d) structura silabei, silabația, din perspectiva teoriei „optimalității”; (e) diversitatea fonologică a limbilor, specificitatea tipologică a limbii române (sub aspect fonologic). Cursul este temeinic fundamentat pe bibliografia cea mai recentă, internațională.

Evaluare: prezență 50% + 50%, un colocviu final.

Lect. dr. Andreea Soare: *Introducere în tipologia lingvistică*

Departamentul de Lingvistică

Gândit în continuarea cursurilor generale de *Lingvistică generală* și de *Morfologie*, acest curs își propune să ofere studenților o introducere în studiul *Tipologiei lingvistice*, cu precădere în acela al *Tipologiei morfologice*.

Se vor defini termeni larg utilizați în studiile tipologice, cum ar fi *parametru lingvistic*, *universalii lingvistice*, *tipuri structurale de limbi* / *clase genealogice* / *uniuni lingvistice* etc.

Scopul prelegerilor va fi acela de a reliefa modul în care fapte specifice unei limbi, în speță limbii române, se leagă de conceptul unitar de *limbă*.

Evaluarea se va face cumulând prezența, participările active și o lucrare finală pe care studenții o vor avea de pregătit pe baza bibliografiei de specialitate.

Curs opțional II
2.6

2015-2016/ Anul al II-lea, sem. II

Lect. dr. Viorel Guruianu: *Structura etimologică a limbii române*

Departamentul de Lingvistică

Descrierea cursului: Sunt prezentate straturile etimologice ale limbii române, începând cu fondul lingvistic vechi (traco-dac, latin moștenit, slav, maghiar, turc, grec), și terminând cu fondul lingvistic nou sau modern (latin savant, italian, francez, spaniol, german, englez, rus). Sunt urmărite raporturile etimologiei cu diversele compartimente ale limbii și cu istoria societății românești.

Obiective: Studenții vor fi capabili să precizeze straturile etimologice ale limbii române, să exemplifice cu fapte lingvistice straturile etimologice învățate, să identifice într-un text cuvintele vechi și noi pe baza indicațiilor etimologice din DEX.

Evaluare: la alegerea fiecărui student – examinare scrisă, examinare orală sau elaborarea unui referat pe o temă de curs.

Curs opțional II
2.7

2015-2016/ Anul al II-lea, sem. II

Lect. dr. Adrian Stoicescu: *Antropologia mediilor virtuale*

Departamentul de Studii culturale - Etnologie

Comunicarea mediată de computer (CMC) depășește simplul proces de transmitere de informații prin utilizarea unui canal digital. CMC presupune mai presus de toate construirea unui set de practici culturale specifice medierii digitale, aflate sau nu în prelungirea practicilor din viața offline, prin care conectarea devine un teren de sine stătător al interacțiunii, constructului cultural, identității individuale sau de grup, al premeditării sau adhocității. Cursul vă propune câteva trasee de investigare a mediului digital, fie acesta perceput ca ciber spațiu, lume virtuală sau, simplu și neangajant, online.

CS II dr. Laura Jiga Iliescu: *Cărți și oralitate în cultura română preindustrială*

Departamentul de Studii culturale - Etnologie

Provocându-vă împotriva percepției stereotipizate a scrierii și oralității drept două realități dihotomice, cursul abordează problematica incitantă a relațiilor de complementaritate între formele livrești și cele orale de informare și modelare a orizonturilor culturale, în perioada secolelor XVII - început de XX. Ne vor interesa ipostaze ale acestor relații petrecute pe seama unui tip special de literatură, anume *cărțile populare*.

Pline de aventuri fabuloase, de iubire sau mistice, hagiografice, pilduitoare sau vesele, religioase sau laice, descrieri ale lumii, fiziolog sau texte de prevestire și, în cele din urmă, calendare și almanahuri, toate aceste texte au participat la cristalizarea unor modele culturale specifice, dintre care, pe unele, vom încerca să le reconstituim împreună discutând texte, ascultând basme, legende și alte structuri verbale ale oralității tradiționale, analizând imagini.

Teme majore: între cultura aulică și cultura populară, definirea *culturii comune*; rolul și statutul știutorului de slove în epoca premodernă; practici și specificități ale scrierii, ale lecturii și ale performării folclorice; scriituri devoționale și magice; celelalte târâmuri și imagini ale alterității; modelul eroului; modelul înțeleptului; modelul ascetului; simbolistică animalieră; astrologie populară

Cerințe pentru absolvirea cursului: prezentarea unei lucrări din bibliografie (30%) și elaborarea unui eseu pe teme date (70%).

Asist. dr. Bogdan Tănase: *Teorii ale ficțiunii literare*

Departamentul de Studii literare – Teoria literaturii

Cum ar arăta teritoriul ficțiunii literare? Cursul își propune o introducere în teoriile legate de definirea domeniului ficțional, delimitarea acestuia în raport cu marile definiții ale literaturii, dar și cu vecinătatea non-artisticului. Cele două mari direcții istorice ale domeniului ficțional, cele două concepte-avator ale ficțiunii - cel mimetic/realist și cel evazionist/romantic, dar și clivajele lor vor fi discutate pornind de la primele două romane moderne: „Don Quijote de la Mancha” și „Robinson Crusoe”, în relație cu forme recente ale ficțiunii. De la formele clasice la cele situate la granița literarului cu alte forme artistice, lumea ficțiunii își are propria filozofie a compoziției pe care acest curs își propune să o deconstruiască prin discutarea unor termeni/concepte precum fabulă, alegorie, fantastic, lumi ficționale, granițe ficționale, pact ficțional etc.

Lect. dr. Magda Răduță: *Tutorial pentru redactarea lucrării de licență*

Departamentul de Studii literare

Cursul urmărește familiarizarea studenților cu noțiunile formale esențiale pentru redactarea lucrării de licență (atribuire, citare, structurare în capitole și subcapitole, norme de alcătuire a bibliografiei etc.). Tutorialul va fi organizat, în mare parte, ca un curs practic, cuprinzând atât ateliere de redactare de text, cât și prezentarea orală a subiectelor de cercetare alese.

Evaluare: redactarea unui text științific în forma unui capitol al tezei de licență (50%); prezentarea orală a respectivului text în fața colegilor (50%).